УДК 37.091

Т. Є Хрипко

АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ У ВНЗ.

Вінницький національний аграрний університет

Анотація

У даній статті мова йде про розвиток та аналіз пізнавальної активності студентів спрямованої на формування фахової компетенції. Розглянуто різні методи навчання, що сприяють активізації пізнавальної діяльності студентів.

Ключові слова:

Активізація пізнавальної діяльності, навчальний процес, активність студентів, мотивація навчання, фахова компетентність, методи розвитку розумової діяльності.

Abstract

In this article we are talking about the development and analysis of cognitive activity of students aimed at the formation of professional competence. Different methods of teaching that promote activization of cognitive activity of students are considered.

Keywords:

Activation of cognitive activity, educational process, students' activity, motivation of training, professional competence, methods of mental activity development.

Вступ

Випускники ВНЗ мають бути підготовленими до реалізації різних функцій фахівця у сучасному суспільстві та повинні володіти широким колом фахових компетенцій.

Взаємопов’язане усвідомлення й узагальнення всіх накопичених попередньо напрацювань з питань розвитку пізнавальної активності студентів (ПАС), як передумови формування фахової компетентності, створює умови для трансформації набутого досвіду в педагогічну технологію.

Результати досліджень

Технологія активізації пізнавальної діяльності студентів в процесі навчання відіграє дуже важливу роль для формування мотивації навчання. Виділимо основні орієнтації ПАС: розвиток пізнавальних інтересів; забезпечення активності студентів у навчальному процесі; досягнення цілісності математичних знань; формування фахової компетентності.

До концептуальних положень педагогічної технології активізації пізнавальної діяльності студентів у процесі навчання варто віднести такі:

- ПАС має бути спрямована на формування фахової компетентності майбутніх спеціалістів, їх саморозвиток та самовдосконалення в процесі майбутньої професійної діяльності; в умовах застосування ПАС навчання значною мірою має ініціюватися самим студентом, який виступає організатором своєї навчальної діяльності;
- під час орієнтації навчання на застосування ПАС студентів варто враховувати, що їх схильність до прояву активності значною мірою індивідуальна. Вона виявляється у розвитку пізнавальних інтересів, аналітичних здібностей, змісту і обсягу знань, спостережливості, гнучкості мислення студентів;

Зазначимо, що застосування ПАС потребує:

1) глибокого вивчення особистісних можливостей студентів;
2) діагностики реального рівня математичних знань, набутих у школі;
3) розвиненості прийомів розумової діяльності;
4) визначення рівня мотивації навчання.

Під особистісними можливостями студента будемо розуміти рівень розвитку інтелекту, сформованість прийомів самостійної роботи, вміння працювати з підручниками та навчальною й науковою літературою.

Серед прийомів визначення особистісних можливостей студента зазначимо тести, анкетування, бесіди.

Важливо, щоб викладач мав у полі зору показники інтелектуального розвитку студентів, оскільки, чим вищий рівень IQ, тим кращі потенційні можливості має студент для засвоєння навчального матеріалу.

Вивчення рівнів розвиненості прийомів розумової діяльності студентів дає можливість припустити необхідність урізноманітнення методів та прийомів навчання з метою створення кращих умов для розвитку прийомів розумової діяльності студентів. Серед таких методів навчання можна виділити:

- метод інверсії, який базується на розгляді задачі з різних точок зору. Метод сприяє розвитку різних прийомів розумової діяльності, зокрема аналізу, синтезу, дедукції, індукції. Студент не повинен обмежуватись лише даним запитанням умови задачі, а має спробувати самостійно сформулювати інше, з позиції якого виникає нова задача;
- метод багатомірних матриць – знаходження нових, оригінальних ідей шляхом створення різних комбінацій відомих та невідомих об'єктів. Аналіз ознак і зв'язків, одержаних із різних комбінацій елементів, застосовується як для виявлення проблем, так і для пошуку нових ідей. Сприяє формуванню різних прийомів розумової діяльності, зокрема: аналізу, синтезу, порівнянню, узагальненню.

Висновки

Таким чином, розглянуто засоби активізації навчально-пізнавальної діяльності, які створювали б оптимальні умови для глибокого засвоєння і розуміння навчального матеріалу, сприяли б самоконтролю і самовдосконаленню студентів, формуванню фахової компетентності у процесі навчання математичним дисциплінам.

Одним із основних чинників досягнення успіху в навчанні є позитивна мотивація. Провідною для студента є навчальна діяльність, мета якої трансформується в мотиви діяльності

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Вовк, Л. І. Наукова робота студентів – шлях покращення професійної підготовки фахівців / Л. І. Вовк // Дидактика математики: проблеми і дослідження. – Донецьк : ДонНУ, 2005. – вип. 24. – С. 82-86.
2. Никитина,Л. Технология формирования профессиональной компетентности. /Л. Никитина, Ф. Шагеева, В. Иванов // Высшее образование в России. – 2006. – № 9. – С. 125 - 127.
3. Новиков, А.М. Методология / А. М. Новиков, Д. А. Новиков. – М.: СИНТЕГ, 2007. – 668 с.
4. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования / под ред. Е. С. Полат. – М.: Академия, 2001. – 320 с.

Хрипко Тетяна Єлисеївна – асистент кафедри математики, фізики та комп'ютерних технологій, Вінницький національний аграрний університет.

Khripko Tetyana Eliseevna - assistant of the Department of Mathematics, Physics and Computer Technologies, Vinnytsia National Agrarian University.